

Sikkerhetsdatablad LIGHTFLEX hvit og grå

DEL 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Identifikasjon av produktet

LIGHTFLEX hvit og grå

1.2 Relevant identifisert bruk av produktet og frarådet bruk

Sementbasert pulver lim for keramikk, tilsatt syntetiske harpikser.

Profesjonell bruk av materialer for bygnings- og konstruksjonsindustri.

PROC 19: Manuell blanding med direkte kontakt, kun ved bruk av individuelt verneutstyr (DPI).

1.3 Informasjon om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Benfer Schomburg Srl

Via Paletti, sn - 41051 Castelnovo Rangone (MO) - Italia

Tlf. (+39) 059 535540 - Faks (+39) 059 538338

www.benfer.it

sicurezza@benfer.it

Norsk importør:

Ellingard Collection AS

Østre Aker vei 103

0596 Oslo

Tlf. (+47) 22 25 55 50 - Faks (+47) 22 15 55 40

www.ellingard.no

post@ellingard.no

1.4 Nødtelefonnummer

Norskt legevaktnummer: 113

Nødtelefon Giftinformasjonen, døgnåpen telefon: 22 59 13 00

Foretakstelefon for nødtelefoner: (+39) 059 535540

Tilgjengelighet utenfor arbeidstid: JA ☐ NEI ☒

DEL 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av blandingen

Klassifisering i henhold til direktivet 67/548/EØF eller 1999/45/EF endret

Xi Irriterende

R37/38 Irriterer luftveiene og huden

R41 Fare for alvorlig øyeskade

R43 Kan gi allergi ved hudkontakt

Klassifisering i tråd med regelverket (CE) n. 1272/2008

Hudirritasjon, kategori 2

H315: Irriterer huden.

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

Hudsensibilisering, kategori 1	H317: Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Alvorlige øyeskader / øyeirritasjon, kategori 1	H318: Gir alvorlig øyeskade.
STOT SE Irritasjon i luftveiene, kategori 3	H335: Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

2.2 Etikettelementer i henhold til regelverket (CE) n. 1272/2008

Farepiktogrammer:

Advarsel: Fare

Fareindikasjoner:

H315: Irriterer huden.
H317: Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H318: Gir alvorlig øyeskade.
H335: Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Forsiktighetsråd:

P261: Unngå innånding av støv.
P280: Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P302/P352: VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann.
P304/P340: VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet.
P305/P351/P338: VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett å skylle.
P312: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.

2.3 Andre opplysninger

Produktet kan irritere øynene, slimhinnene, halsen og luftveiene og kan forårsake hoste. Hyppig innånding av sement over lengre tid øker for faren for lungesykdommer. Innånding av silikatpulver, særlig i store mengder, kan føre til dannelse av silikose, som viser seg som hoste og åndedrettsproblemer. Bruksområdet må derfor støvsuget, særlig i et profesjonelt miljø. Gjentatt og langvarig kontakt med produktet på fuktig hud kan som følge av svette eller fuktighet føre til irritasjon og/eller dermatitt (Bibliografi 1). Både produktet og dets blandinger, kan ved langvarig kontakt med huden forårsake sensibilisering (grunnet spor av salter av krom VI). Der det er nødvendig reduseres denne virkningen ved tilsetning av et spesifikk reduksjonsmiddel for å opprettholde nivået av vannløselig krom VI i konsentrasjoner på under 0,0002 % (2 ppm) av den totale tørrvekten av selve produktet, i overensstemmelse med lovgivningen som det er referert til i punkt 15 (Bibliografi 2). Ved svelging av betydelige mengder kan produktet forårsake ulcerasjon i fordøyelsessystemet. Under normale bruksbetingelser representerer ikke produktet og dets blandinger noen spesiell miljørisiko, forutsatt at anbefalingene i punktene 6, 8, 12 og 13 under følges. Produktet oppfyller ikke PBT- eller vPvB-kriteriene i henhold til Vedlegg XIII del REACH (Regulering 1907/2006/EF).

Sikkerhetsdatablad
LIGHTFLEX hvit og grå

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

DEL 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Blandinger

Farlige komponenter i henhold til direktiv 67/548/EØF og regulering 1272/2008/EF og tilhørende klassifisering:

Stoff	Mengde	CE-nummer	Klassifisering i henhold til direktivet 67/548/EØF		Klassifisering i henhold til regelverket 1272/2008/EF		
		CAS-nummer	Symbol	R-setning	Fareklasse	Fareklasse	Fare-indikasjoner
		registreringsnummer REACH					
Krystallinsk silika (Ø> 10 µm)	30 - 50 %	238-878-4	Dette produktet kan ikke klassifiseres som farlig på bakgrunn av definisjonen gitt i Regulering 1272/2008/EF og Direktiv 67/548/EØF				
		14808-60-7					
		-					
Sementklinker Portland	50 - 70 %	266-043-4	Xi	R 37/38 R 41 R 43	Hudirritasjon	2	H315
		65997-15-1			Hudsensibilisering	1	H317
					Alvorlige øyeskader / øyeirritasjon	1	H318
					-	STOT (enkeltekspnering) Irritasjon i luftveiene	3
Flue dust		270-659-9	Xi	R 37/38 R 41 R 43	Hudirritasjon	2	H315
		68475-76-3			Hudsensibilisering Alvorlige øyeskader / øyeirritasjon	1	H317
					STOT (enkeltekspnering) Irritasjon i luftveiene	1	H318
					01-2119486767-17-0xxx	Hudirritasjon	3
Kalsiumdihydroksid	1 – 3 %	215-137-3	Xi	R37 R38 R41	Hudirritasjon Alvorlige øyeskader / øyeirritasjon	2	H315
		1305-62-0			STOT (enkeltekspnering) Irritasjon i luftveiene	1	H318
		01-2119475151-45-0273					
		Hudirritasjon					

Fullstendig tekst vedrørende fareindikasjoner og risikosekninger er beskrevet i del 16

Hvis det finnes flyveaske i sementsammensetningen, er denne dosert som sekundær bestanddel.

DEL 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelle merknader

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

Vanligvis er det ikke nødvendig med personlig verneutstyr for førstehjelpere, men de må unngå å puste inn støv fra blandingen og ikke komme i kontakt med fuktig blanding eller preparater som inneholder fuktig blanding. Hvis dette ikke er mulig må de benytte personlig verneutstyr som beskrevet i del 8.

Ved øyekontakt

Ikke gni øynene, da dette kan føre til skader på hornhinnene. Fjern eventuelle kontaktlinser. Bøy hodet til samme side som det berørte øyet, åpne øyelokkene skikkelig og skyll med rikelige mengder vann i minst 20 minutter for å fjerne alle rester. Bruk om mulig isotonisk vann (0,9 % NaCl). Kontakt en bedriftslege eller øyelege.

Ved hudkontakt

For tørr blanding, fjern produktet og skyll med store mengder vann. For våt/fuktig blanding, vask huden med rikelige mengder vann og pH-nøytral såpe eller annet egnet lett vaskemiddel. Fjern tilsølte klær, sko og briller. Disse må rengjøres fullstendig før de brukes igjen. Ta alltid kontakt med lege ved tilfelle av irritasjon.

Ved innånding

Fjern den forulykkede fra eksponeringsområdet. La vedkommende puste inn frisk luft. Støv i halsen og nesen skal renses naturlig. Ta kontakt med lege hvis irritasjonen vedvarer, eller hvis irritasjon oppstår senere, eller ved ubehag, hoste eller andre symptomer.

Ved svelging

Ikke fremkall brekninger. Hvis vedkommende er bevisst, vask munnen og la personen drikke mye. Ta umiddelbart kontakt med lege eller kontakt giftinformasjonssenter.

4.2 Descrizione di sintomi ed effetti

Øyne: Ved kontakt med øynene kan støvet fra blandingen (tørt eller vått) forårsake irritasjoner eller alvorlige skader, også uopprettelige.

Hud: Produktet kan gi irritasjon på fuktig hud (grunnet svette eller fuktighet) etter langvarig kontakt, eller det kan forårsake kontaktdermatitt, etter gjentakende og langvarig kontakt. Dessuten kan langvarig kontakt av fuktig produkt med huden og/eller produktets fuktige forbindelser føre til irritasjoner, alvorlig dermatitt og forbrenninger. For flere detaljer, se bibliografi 3.

Innånding: Gjentatt innånding av sementpulver eller blandinger som inneholder sement over lengre tid øker faren for lungesykdommer. Innånding av silikat, særlig i store mengder, kan føre til dannelse av silikose, som viser seg som hoste og åndedrettsproblemer.

Svelging: Produktet kan forårsake ulcerasjon i fordøyelsessystemet.

Miljø: Ved normale bruksbetingelser er ikke produktet farlig for miljøet.

4.3 Indikasjon om eventuelt behov for øyeblikkelig legehjelp eller spesiell nødvendig behandling

Se indikasjoner i punkt 4.1. Hvis det skulle bli nødvendig å kontakte lege, gi alltid vedkommende sikkerhetsdatabladet.

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

DEL 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slokkemidler

Produktet er ikke brennbart, ved brann i nærheten kan det brukes vann tåke, CO₂, skum, støv.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet

Farlige nedbrytingsprodukter kan inkludere, men er ikke begrenset til: karbonmonoksid, karbondioksid og nitrogenoksider.

5.3 Anvisninger for brannsløkkingspersonale

Brannsløkkingspersonale må bruke surstoffapparat for å beskytte luftveiene.

DEL 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige forholdsregler, personlig verneutstyr og nødprosedyrer

For personer som ikke griper inn direkte

Bruk verneutstyr som angitt i del 8 og følg rådene for sikker bruk og håndtering som beskrevet i del 7.

For personer som griper inn direkte

Ingen spesielle nødtiltak er nødvendige.

Men i situasjoner med mye støv er det nødvendig å bruke personlig verneutstyr for å beskytte øynene, huden og luftveiene.

6.2 Miljømessige forholdsregler

Unngå utslipp og søl av produktet i jordsmonnet eller i drenerings- og avløpssystemer eller i grunnvannet.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og opprensning

Samle om mulig opp sølt produkt ved bruk av tørre oppsugingssystemer.

Tørt produkt

Bruk tørre rengjøringsmetoder, som støvsugere eller vakuumsugere, (bærbare industriapparater utstyrt med høyeffektive partikkelfiltre (HEPA, jfr. EN 1822-1:2009) eller tilsvarende teknikker), som ikke slipper ut støv i miljøet. Bruk aldri trykkluft.

Alternativt kan du fjerne støvet ved å fukte materialet og samle det opp med kost eller børster. Der dette ikke er mulig kan du fukte produktet med vann (se instruksjoner for vått produkt).

Pass på at operatørene bruker egnet individuelt verneutstyr (se del 8), slik at de unngår å puste inn støv fra produktet og at produktet kommer i kontakt med huden og øynene.

Plasser oppsamlet produkt i beholdere for framtidig bruk.

Ved betydelige produktutslipp må du stenge/dekke til eventuelle avløpskummer som måtte finne i umiddelbar nærhet.

Vått produkt

Rengjør og samle opp produktet i beholdere, og vent til det er tørket og herdet før det avhendes som beskrevet i del 13.

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

6.4 Henvisning til andre deler

Se del 8 og 13 for ytterligere detaljer.

DEL 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

7.1.1 Vernetiltak

Følg anbefalingene som er gitt i del 8. For fjerning av tørt produkt, se punkt 6.3.

Brannverntiltak

Det er ikke nødvendig med noen spesielle tiltak, da produktet verken er brennbart eller antennelig.

Tiltak for å hindre dannelsen av aerosol og støv

Ikke fei opp og ikke bruk trykkluft. Bruk tørre rengjøringsmetoder (som f.eks. støvsugere og vakuumsugere), som ikke forårsaker utslipp av støv i luften.

Miljøbeskyttende tiltak

Unngå utslipp i miljøet under håndtering av materialet.

7.1.2 Generell informasjon om hygiene på arbeidsplassen

Ingen må spise eller drikke på steder der produktet håndteres eller oppbevares.

Benytt vernebriller og åndedrettsvern på steder som er støvete.

Bruk vernehansker for å unngå hudkontakt.

7.2 Betingelser for trygg og sikker oppbevaring, inkludert eventuelle inkompatibiliteter

Oppbevar produktet utilgjengelig for barn, fjernt fra syrer og i egne lukkede beholdere, på et tørt og kjølig sted uten ventilasjon, for å bevare produktets tekniske egenskaper. Unngå uansett utslipp av støv (se del 10).

Ikke bruk beholdere i aluminium, da materialene ikke er kompatible.

Virkningen av reduksjonsmiddelet på den seksverdige kromforbindelsen (krom VI)

Forpakningen må være uskadet og oppbevaringsbetingelsene nevnt over må overholdes for at virkningen av reduksjonsmiddelet kan garanteres i den tidsperioden som er oppgitt på følgeseddelen og på hver enkelt pose.

Denne utløpsdatoen refererer utelukkende til virkningen av reduksjonsmiddelet i å opprettholde nivået av den vannløselige seksverdige kromforbindelsen under grensen på 0,0002 %, i tråd med standarden EN 196-10, som av gjeldende normativ (se del 15), i overensstemmelse med blandingens bruksbetingelser i tråd med generelle oppbevaringsregler og bruken av selve produktet.

7.3 Spesielle sluttanvendelser

Ingen ytterlige informasjon for spesifikk sluttbruk.

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

DEL 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametre

Da det ikke finnes noen nasjonal grenseverdi er det lurt å referere til den tidsvektede gjennomsnittlige verdien (TLV-TWA) for Portlandsement benyttet av den amerikanske organisasjonen for yrkeshygienikere (ACGIH) lik 1 mg/m^3 (respirabel fraksjon).

Krystallinsk silikat ($\text{Ø} > 10 \mu\text{m}$) - CAS: 14808-60-7
SCOEL/SUM/94 November 2003)

TLV TWA: $0,05 \text{ mg/m}^3$ (respirabel fraksjon,

OEL, gjennomsnittstid vektet for en økt på 8 timer: 1 mg/m^3 respirabelt støv av kalsiumhydroksid (Anbefalinger fra SCOEL-komiteen (SCOEL/SUM/137 februar 2008))

STEL, 15 minutter: 4 mg/m^3 respirabelt støv av kalsiumhydroksid (Anbefalinger fra SCOEL-komiteen (SCOEL/SUM/137 februar 2008))

For kalsiumdihydroksid

PNEC vann= $490 \mu\text{g/l}$

PNEC jord/grunnvann = 1080 mg/l

8.2 Eksponeringskontroller

8.2.1 Egnede tekniske kontroller

På anlegg der produktet håndteres, transporteres, lastes, losses og oppbevares må det iverksettes tiltak for å beskytte arbeiderne mot forurensning fra utslipp av støv i arbeidsmiljøet, slik som angitt i tabellen (DNEL = 1 mg/m^3). De lokaliserte kontrollene skal defineres i forhold til reelle situasjoner og dermed må det tilhørende spesifikke utstyret avgjøres i tråd med dette, indikert i tabellen under punkt 8.2.2.

Eksponeringsscenario	PROC	Eksposering	Lokaliserte kontroller	Effektivitet
Profesjonell bruk av hydrauliske materialer for bygnings- og konstruksjonsindustri (innendørs og utendørs).	19	< 240 minutter	Lokaliserte kontroller er ikke anvendbare. Prosess kun i godt ventilerte lokaler eller utendørs	50%
Profesjonell bruk av svært støvete faste stoffer/støv av kalkbaserte stoffer				

8.2.2 Ervervsmessig eksponeringskontroll

Generelt: På anlegg der produktet oppbevares og håndteres må det iverksettes passende tiltak for å beskytte arbeiderne og for reduksjon av utslippene i arbeidsmiljøet. Ikke spis, drikk eller røyk under arbeid med produktet, for å unngå kontakt med huden og munnen.

Bruk egnet personlig verneutstyr ved håndtering av produktet. Vask deg med ph nøytral såpe eller egnet mildt vaskemiddel og bruk fuktighetskrem rett etter å ha håndtert produktet.

Fjern tilsølte klær, sko og briller, og rengjør disse fullstendig før de brukes igjen.

Hvis personlige vernetiltak er nødvendig, må det benyttes egnet personlig verneutstyr (PVU) for:

Beskyttelse av øyne/ansikt

Bruk vernebriller i overensstemmelse med UNI EN 166 ved håndtering av tørt eller fuktig produkt for å unngå kontakt med øynene.

Beskyttelse av huden

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

Bruk stramme hansker i overensstemmelse med UNI EN 374 -del 1,2,3, resistente mot slitasje og basiske stoffer.

Bruk arbeidsdress med lange beskyttende ermer, vernesko eller vernestøvler, og produkter (inkludert fuktighetskrem) som garanterer maksimal beskyttelse av huden ved langvarig kontakt med fuktig produkt.

Åndedrettsvern

Når en person er potensiell for eksponering av støvnivåer over eksponeringsverdiene må det benyttes egnet åndedrettsvern i forhold til støvnivået og i overensstemmelse med gjeldende EN-standarder (sertifisert filtrerende maske i overensstemmelse med UNI EN 149 eller antistøvmaske i overensstemmelse med UNI EN 140).

Termisk risiko

Ikke anvendbart.

Eksponeringsscenario	PROC	Eksponering	Spesifikt utstyr for åndedrettsvern (RPE, respiratory protective equipment)	RPE-effektivitet - Tildelt beskyttelsesfaktor (APF, assigned protection factor)	Spesifikasjoner for hanskene	Ytterligere personlig verneutstyr (PPE)
Profesjonell bruk av hydrauliske materialer for bygnings- og konstruksjonsindustri (innendørs og utendørs).	19	< 240 minutter	Maske FFP3	APF = 20	Siden Ca(OH) ₂ er klassifisert som irriterende for huden er det påbudt å benytte vernehansker under hele prosessen	Du må beskytte øyevern, med mindre måten og typen anvendelse (nærmere bestemt lukket prosess) ekskluderer en mulig kontakt med øynene. Du må dessuten benytte egnet ansiktsvern, vernetøy og vernesko
Profesjonell bruk av svært støvete faste stoffer/støv av kalkbaserte stoffer						

8.2.3 Miljøeksponeringskontroll

Se tiltak for teknisk kontroll (punkt 8.2.1) for å unngå utslipp av blandingen i miljøet. Iverksett tiltak for å garantere at blandingen ikke når vann (avløpssystemer eller grunn- eller overflatevann).

På anlegg der produktet håndteres og oppbevares må det settes i verk passende tiltak for oppsamling av det utslippte støvet i arbeidsmiljøet. Særlig må de forebyggende tiltak sørge for at oppsamling av konsentrasjonen av respirabelt produktstøv er innenfor gitte grenseverdier.

Miljømessig eksponeringskontroll for utslipp av produktpartikler i luft må foretas i tråd med den tilgjengelige teknologien og regelverk som angår utslipp av støvpartikler generelt.

Kontroll av miljøeksponeringen gjelder for vannmiljø som produktutslipp hovedsakelig i jordsmonnet og i avløpsvannet. Virkningene i vann og risikovurderingen gjelder virkningen på organismer/økosystemer som følge av mulige endringer i pH knyttet til utslipp av hydroksider. Vi anser at man kan se bort fra toksisiteten til de andre oppløste uorganiske ionene i forhold til den potensielle innvirkningen på pH-verdien.

Alle andre virkninger som vil kunne oppstå under bruk er å anse som lokale. pH-verdien til avløps- og overflatevannet må ikke være høyere enn 9. Ellers vil det kunne ha en innvirkning på det offentlige avløpssystemet og på industrielle avløpssystemer. Vi anbefaler en gradvis tilnærming for å vurdere denne eksponeringen.

Nivå 1: Innhent informasjon om pH-verdien til avløpet og hvilken innvirkning produktet har på denne verdien. Hvis pH-verdien er høyere enn 9, og dette skyldes produktet, må det iverksettes tiltak for å garantere en sikker bruk.

Nivå 2: Innhent informasjon om pH-verdien i vann som er samlet inn etter avløpspunktet. pH-verdien må ikke være høyere enn 9.

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

Nivå 3: Mål pH-verdien i vannet som er samlet inn etter avløpspunktet. Hvis pH-verdien er lavere enn 9 anses bruken av produktet som sikker. Hvis pH-verdien er over 9, må det iverksettes tiltak for å håndtere risikoen. Avløpet må nøytraliseres slik at bruken av produktet er sikker under produksjonen eller bruksfasen.

Det er ikke nødvendig å sette i gang spesielle kontrolltiltak av utslippene for eksponering i jordmiljø.

Kontroller at eksponeringsgrensene angitt i punkt 8.1 respekteres.

DEL 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

- a) Utseende: Fast pulver med farge hvit or grå
- b) Lukt: Ingen
- c) Luktterskel: ikke aktuelt
- d) pH: Ikke anvendbart for materialet slik det er
- e) pH (i vannløsning, forhold vann/fast stoff 1:2): 12
- f) Smeltepunkt/frysepunkt: > 1000°C
- g) Koepunkt/-intervall: Ikke aktuelt, siden smeltepunktet under normale betingelser er > 1000°C
- h) Flammepunkt: Ikke aktuelt, siden produktet ikke er en væske
- i) Fordampningspunkt: Ikke aktuelt siden produktet ikke er en væske
- j) Brennbarhet (faste stoffer, gass): Ikke aktuelt, siden det dreier seg om et ikke brennbart stoff som ikke forårsaker eller bidrar til antennelse som følge av gnisning
- k) Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosivitetsgrense: ikke aktuelt, da produktet ikke er en brennbar gass.
- l) Dampspenning: Ikke aktuelt, siden smeltepunktet >1000°C
- m) Damptetthet: Ikke aktuelt, siden smeltepunktet >1000°C
- n) Synlig densitet: 1.0 – 1,5 g/cm³
- o) Oppløselighet: dårlig
- p) Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann: Ikke aktuelt
- q) Selvantennningstemperatur: Ikke aktuelt (ingen selvantennning - ingen metallorganisk, organ-metalloid eller fosfin-organisk forbindelse eller derivater av disse, og ingen annen selvantennelig bestanddel i blandingen).
- r) Nedbrytingstemperatur: Ikke aktuelt på grunn av mangelen på organisk peroksid
- s) Viskositet: ikke aktuelt, da produktet ikke er en væske.
- t) Eksplosive egenskaper: ikke aktuelt. Produktet er verken eksplosivt eller pyroteknisk. Produktet er ikke i seg selv i stand til, som følge av kjemiske reaksjoner, å produsere gass ved en slik temperatur og et slikt trykk og en slik hastighet at det kan føre til skader for omgivelsene. Produktet er ikke selv i stand til å støtte isotermiske kjemiske reaksjoner.
- u) Oksiderende egenskaper: Ikke aktuelt, da produktet verken forårsaker eller bidrar til forbrenning av andre materialer.

9.2 Andre opplysninger

Ikke anvendbart

DEL 10: STABILITET OG REAKTIVITET

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

10.1 Reaktivitet

Produktet er stabilt. Hvis det blandes med vann herdes det og danner en masse som hovedsaklig er stabil og som ikke reagerer med miljøet.

10.2 Kjemisk stabilitet

Sementen Portland holder seg stabil lengre hvis den oppbevares på korrekt vis (se del 7). Må holdes tørt. Unngå kontakt med inkompatible materialer. Fuktig sement er alkalisk og inkompatible med syrer, ammoniumsalter, med aluminium og med andre ikke edle metaller. Portland Sement nedbrytes i hydrofluoridsyre for å produsere korroderende silisiumfluorid-gass. Sement Portland reagerer med vann og danner silikater og kalsiumhydroksid. Silikatene i sement reagerer med sterke oksidanter som fluor klortrifluorid, mangantrifluorid og oksygenbifluorid.

Uskadet forpakning og overholdelse av oppbevaringsbetingelsene angitt i punkt 7.2. (egne lukkede beholdere, på et tørt og kjølig sted uten ventilasjon) er forutsetningen for bevaring av virkningen til reduksjonsmiddelet og Oppbevaringstid oppgitt på følgeseddelen og på hver enkelt pose.

10.3 Mulige farlige reaksjoner

Ikke anvendbart.

10.4 Betingelser som må unngås

Fuktighet under oppbevaring vil kunne føre til at det danner seg klumper, og at kvaliteten på produktet forringes, noe som igjen kan gjøre det vanskelig å håndtere produktet.

10.5 Inkompatible materialer

Kontakt med syrer, ammoniumsalter, aluminium eller andre ikke edle metaller vil kunne forårsake esotermiske reaksjoner. Kontakt mellom produktet og aluminiumsstøv fører dessuten til dannelsen av hydrogen.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Portlandsement nedbrytes ikke i noen farlige produkter.

DEL 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Fareklasse	Kat.	Virkningene	Bibliografi
Akutt toksisitet – dermal	-	Grenseforsøk, <i>in vivo</i> og <i>in vitro</i> på dyr (kanin, kontakt 24 timer, 2 g/kg kroppsvekt) – ikke dødelig. Sementen som er benyttet i studien er en Portlandsement med mer enn 90 % klinker. I henhold til tilgjengelige data faller ikke Portlandsement innenfor klassifiseringskriteriene.	4
		LD50 > 2000 mg/kg kroppsvekt (rotte) I henhold til tilgjengelige data faller ikke formiatkalsium innenfor klassifiseringskriteriene	OECD 425
Akutt toksisitet – innånding	-	Det er ikke observert noen akutt toksisitet for innånding. I henhold til tilgjengelige data faller ikke Portlandsement innenfor klassifiseringskriteriene	5
Akutt toksisitet – oral	-	Ingen indikasjon på oral toksisitet fra studier med støv fra sementovn. Støv fra sementovn inneholder klinker i varierende mengder. I henhold til tilgjengelige data faller ikke produktet innenfor	Fra bibliografien

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

		klassifiseringskriteriene.	
		LD ₅₀ > 2500 mg/ kg kroppsvekt (kanin) I henhold til tilgjengelige data faller ikke kalsiumhydroksyd innenfor klassifiseringskriteriene	OECD 402
Korroderer/Irriterer huden	2	Ved kontakt med fuktig hud kan Portlandsement føre til fortykning, rifter og sprekker i huden. Langvarig kontakt i kombinasjon med eksisterende rifter eller sår i huden kan føre til alvorlige brannskader. Sementen som er benyttet i studien er en Portlandsement med mer enn 90 % klinker.	4 Erfaringer på menneske
Alvorlige øyeskader /alvorlige øyeirritasjoner	1	Portlandsement har forårsaket en rekke heterogene effekter på hornhinnen, og den beregnede irritasjonsindeksen er satt til 128. Direkte kontakt med klinker kan forårsake hornhineskader for mekanisk påvirkning, umiddelbar eller forsinket irritasjon eller betennelse. Direkte kontakt med store mengder tørt klinkerstøv eller med sprut av fuktig klinker kan forårsake effekter som varierer fra moderat øyeirritasjon (f.eks. konjunktivitt eller blefaritt) til kjemiske brannsåre og blindhet.	6, 7
	1	Kalsiumdihydroksid bærer risikoen for alvorlig øyeskade.	studi sull'irritazione oculare (in vivo, coniglio)
Hudsensibilisering	1	Enkelte individer kan utvikle eksem som følge av eksponering overfor fuktig støv av Portlandsement, forårsaket både av den høye pH-verdien, som fører til irriterende kontaktdermatitt etter forlenget kontakt, og av en immunologisk reaksjon av vannløselig Cr (VI) som fører til allergisk kontaktdermatitt.	1, 2
	-	Kalsiumdihydroksid ikke betraktet som et mutagent, basert på innholdet av effekten (forandring i pH-verdi), og viktigheten av kalsium for mating. Klassifisering for allergi er ikke berettiget.	
Sensibilisering av luftveiene	-	Det finnes ikke indikasjoner for sensibilisering av luftveiene som følge av Portlandsement. I henhold til tilgjengelige data faller ikke produktet innenfor klassifiseringskriteriene.	4
Mutagenitet i kjønncellene	-	Ingen indikasjon. I henhold til tilgjengelige data faller ikke Portlandsement innenfor klassifiseringskriteriene.	8, 9
		Bakteriell reversmutasjonsanalyse: negativ Kromosomavvik i pattedyrceller: negative Gitt at kalsium er en allestedsnærværende og essensielt element, og at enhver endring i pH indusert av kalk i vandig media ikke er relevant, er det Kalsiumdihydroksid åpenbart blottet for gentoksisk potensial. Klassifisering for gentoksisitet er ikke berettiget.	Test Ames, OECD 471
Kreftfremkallighet	-	Det internasjonale kreftforskningsbyrået har fastslått at det finnes tilstrekkelige bevis for fare for kreftfremkallighet hos menneske som følge av inhalert krystallinsk silika i form av kvarts eller kristobalitt dannet av industriprosesser, men har spesifisert at denne kreftfremkalligheten ikke er avdekket i alle industrisituasjoner.	10

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

		Det har ikke blitt fastslått noen forbindelse mellom eksponering for Portlandsement og kreft. Det er ingen holdepunkter i epidemiologisk litteratur for at Portlandsement er kreftfremkallende for mennesker. Portlandsement kan ikke klassifiseres som kreftfremkallende for menneske (i henhold til ACGIH A4: Stoffer som forårsaker bekymring for at de kan være kreftfremkallende for mennesker, men som ikke kan vurderes endelig på grunn av mangel på data. In vitro eller dyrestudier gir ikke indikasjoner på karsinogenisitet som er tilstrekkelig til å klassifisere stoffet til en av de andre stoffene). Sementen som er benyttet i studien er en Portlandsement med mer enn 90 % klinker. I henhold til tilgjengelige data faller ikke produktet innenfor klassifiseringskriteriene.	4, 11
		I Kalsium (gitt som Ca laktat) er ikke kreftfremkallende (resultat fra forsøk på rotter). Virkningen på pH-verdien av Kalsiumdihydroksid produsert av ikke gir opphav til noen karsinogen risiko. De epidemiologiske data bekrefter at Kalsiumdihydroksid er blottet for kreftfremkallende potensiale. Klassifisering for kreftfremkallende er ikke berettiget.	
Toksisitet for reproduksjon	-	I henhold til tilgjengelige data faller ikke produktet innenfor klassifiseringskriteriene.	Det finnes ingen resultater med erfaring på mennesker
		Kalsium (gitt som Ca karbonat) er ikke giftig for forplantningen (resultat, mus). PH-effekten gir ikke grunnlag for noen reproduktive risiko. De epidemiologiske data bekrefter at Kalsiumdihydroksid er blottet for enhver potensiell reproduksjonstoksisitet. Både i dyrestudier enn i kliniske studier utført på forskjellige kalsiumsalter ikke ble påvist noen effekt på den reproduktive og utviklingstoksisitet. Derfor er Kalsiumdihydroksid ikke giftig for reproduksjon og / eller utvikling. Klassifisering for reproduksjonstoksisitet i henhold til Forordning (EF) 1272/2008 ikke er nødvendig.	
Spesifikk toksisitet for målorgan (STOT) – enkelteksponering	3	Støv av clinker kan irritere halsen og luftveiene. Hoste, nysing og anpustenheter kan oppstå som følge av eksponering utover de ervervsmessige eksponeringsgrensene. Totalt indikerer de innsamlede elementene tydelig at arbeidsmessig eksponering for sementstøv har følt til svikt i åndedrettsfunksjonen. Likevel er resultatene som for øyeblikket er tilgjengelige ikke tilstrekkelige for å sikkert avgjøre forholdet mellom dose-resultat for disse virkningene.	4
	3	Fra data innhentet hos mennesker kan det konkluderes med at Kalsiumdihydroksid er irriterende for luftveiene.	
Spesifikk toksisitet for målorgan (STOT) – gjentatt eksponering	-	Det er indikasjoner på kronisk obstruktiv lungesykdom (KOLS). Effektene er akutte og skyldes omfattende eksponering for Portlandsement. Det er ikke observert kroniske virkninger eller virkninger ved lave konsentrasjoner. I henhold til tilgjengelige data faller ikke produktet innenfor klassifiseringskriteriene.	12
Fare ved innånding	-	Ikke aktuelt fordi produktet ikke benyttes som aerosol.	

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

Helsetilstander som forverres ved eksponering

Langvarig eksponering for høye konsentrasjoner av respirabelt clinker kan forverre allerede eksisterende luftveisforstyrrelser og/eller dysfunksjoner som emfysem eller astma, og kan også forverre eksisterende patologier i huden og/eller øynene.

Langvarig og/eller gjentatt inhalering av respirabelt støv av krystallinsk silika kan over tid forårsake lungeskader (silikose).

DEL 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Økotoksisitet

Produktet er ikke miljøfarlig

Økotoksitetstester med Portlandsement – hvis sammensetning er nært knyttet til sammensetning av klinkeren – i *Daphnia magna* [Bibliografi 13] og *Selenastrum coli* [Bibliografi 14] har vist en liten toksikologisk effekt. Dermed kan ikke verdiene LC₅₀ e EC₅₀ fastsettes [Bibliografi 15]. Det finnes ingen toksisitetsindikasjoner i sedimenteringsfasen [Bibliografi 16]. Men tilførsel av store mengder sement i vann vil kunne forårsake en økning av pH-verdien og dermed være toksisk for vannlivet under bestemte betingelser.

Kalsiumdihydroksid

Akutt toksisitet	LC ₅₀ (96h) i ferskvannsfisk: 50,6 mg/l
	LC ₅₀ (96h) i saltvannsfisk: 457 mg/l
	EC ₅₀ (48h) i virvelløse ferskvannsdyr: 49,1 mg/l
	LC ₅₀ (96h) i virvelløse saltvannsdyr: 158 mg/l
	EC ₅₀ (72h) i ferskvannsalger: 184,57 mg/l
	NOEC (72 ore) si ferskvannsalger: 48 mg/l
Kronisk toksisitet	NOEC (96 timer) for virvelløse dyr i havet: 32 mg/l
	EC ₁₀ /LC ₁₀ eller NOEC makroorganismer i bakken: 2000 mg/kg jord dw
	EC ₁₀ /LC ₁₀ o NOEC si mikroorganismer i bakken: 12000 mg/kg jord dw
	NOEC (21 dager) i jordplanter: 1080 mg/kg

I høye konsentrasjoner, ved temperaturstigning og høyere pH-verdi, brukes kalsiumdihydroksid til desinfisering av avløpsslam.

Akutt virkning på pH. Selv om dette stoffet er nyttig for å korrigere surhetsgraden i vannet, kan en mengde på over 1 g/l være skadelig for vannorganismer. En pH-verdi over pH > 12 vil synke raskt som følge av utvanning og karbonisering.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Persistensen og nedbrytbarheten til Portlandsement er ikke relevant, da det dreier seg om et uorganisk materiale. Etter hydratisering representerer ikke clinkeragglomerater noen fare for toksisitet.

Ikke relevant for kalsiumdihydroksid som uorganisk støv.

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Persistensen og nedbrytbarheten til sement Portland er ikke relevant, da det dreier seg om et uorganisk materiale. Etter hydratisering representerer ikke clinkeragglomerater noen fare for toksisitet.

Ikke relevant for kalsiumdihydroksid som uorganisk støv.

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

12.4 Mobilitet

Persistensen og nedbrytbarheten til sement Portland er ikke relevant, da det dreier seg om et uorganisk materiale. Etter hydratisering representerer ikke clinkeragglomerater noen fare for toksisitet. Da kalsiumdihydroksid er vanskelig oppløsbart, er det også brukt som gjødsel med lav mobilitet i de fleste jordsmonn.

12.5 Resultater av PBT-vurdering

Persistensen og nedbrytbarheten til sement Portland er ikke relevant, da det dreier seg om et uorganisk materiale. Etter hydratisering representerer ikke clinkeragglomerater noen fare for toksisitet. Ikke relevant for kalsiumdihydroksid som uorganisk støv.

12.6 Andre skadelige virkninger

Ikke relevant

DEL 13: INSTRUKSER OM DISPONERING

Kast avfall, rester og tilsølt emballasje i tråd med gjeldende nasjonalt og lokalt lovverk.

DEL 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Produktet faller ikke innunder noen transportfareklasse for transport av farlige produkter, og er dermed ikke underlagt tilhørende reguleringer. IMDG (sjøveien), ADR (på vei), RID (via jernbane), ICAO/IATA (luftveien).

Ingen spesielle forholdsregler er nødvendige foruten dem som er nevnt i del 8.

Under transport må du unngå at produktet spres med vinden, ved å bruke lukkede beholdere.

Tatt i betraktning det som er spesifisert i punkt 10.1, hvis produktet kommer i kontakt med vann kan det klumpe seg sammen til å danne en hard og stabil masse, og under slike betingelser må man være spesielt forsiktig ved lossing av materialet, da dette kan være vanskelig.

14.1 FN-nummer

Ikke relevant.

14.2 FN-nummer for spedisjon via sjøveien

Ikke relevant.

14.3 Transportfareklasse

Ikke relevant.

14.4 Emballeringsgruppe

Ikke relevant.

14.5 Miljøfarer

Ikke relevant.

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

14.6 Spesielle forholdsregler for brukerne

Ikke relevant.

14.7 Transport av løst materiale i henhold til Vedlegg II av MARPOL73/78 og IBC-kode

Ikke relevant.

DEL 15: REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

Informasjonen angående regelverk og lovgivning er ikke å anse som fullstendig. Dette produktet kan være underlagt flere forskrifter.

- **EF-forordning 18/12/2006 n. 1907 og smi**
"Registrering, vurdering og godkjenning og restriksjoner for bruk av kjemikalier" (**REACH**)
- **Decreto del Ministero della Salute 10/05/2004, (Dekret fra det italienske helsedepartementet)**
"Omstilling av rådsdirektivet 2003/53/EF, som inkluderer den seksogtyvende endringen av rådsdirektivet 76/769/EØF knyttet til restriksjoner angående utlegging på markedet og bruken av disse stoffene og farlige preparater (nonylfenol, nonylfenoloetoksylat, sement)"
- **Decreto del Ministero della Salute 17/02/2005**
"Anvendelse av en testmetode for sementtyper som av D.M. 10. mai 2004, har gjennomgått den seksogtyvende endringen av rådsdirektivet 76/769/EØF"
- **EF-forordning 16/12/2008 nr. 1272 og smi**
"Klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger, med endringer og oppheving av rådsdirektivene 67/548/EØF og 1999/45/EF og forordningen 1907/2006/EF"
- **D.Lgs 09/04/2008 nr. 81 og smi**
"Angående beskyttelse av helse og sikkerhet på arbeidsplassen".
Sementbrukeren må iverksette alle tekniske og organisatoriske tiltak som er forutsatt i det ovennevnte lov verket og andre gjeldende lov verk, med hensyn til indikasjonene for eksponeringskontroll og utlevering av egnet personlig verneutstyr slik det er oppgitt i del 8.
- **D.Lgs 03/02/1997 nr. 52 og smi**
"Klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer"
- **D.Lgs 14/03/2003 nr. 65 og smi**
"Klassifisering, emballering og merking av farlige preparater"
- **EU-direktiv 08/06/2000 nr. 39 og smi**
"Grenseverdier for ervervsmessig eksponering"
- **D.Lgs 3/04/2006 nr. 152 og smi**
"Miljøforskrifter"
- **EN 196/10**
"Sementprøving - Del 10: Bestemmelse av vannløselig seksverdig krom i sement".
- **EN 197/1**
"Sement - Sammensetning, krav og samsvarskriterier for ordinære sementtyper"
- **EN 197/4**
"Del 4: Sammensetning, krav og samsvarskriterier for slaggsement med lav tidligfasthet"
- **UNI EN 413-1**
"Del 1: Sammensetning, krav og samsvarskriterier"
- **UNI EN 15368**
"Hydraulisk bindemiddel for ikke-lastbærende anvendelser - Definisjon, krav og samsvarskriterier"

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

- **EN 14216**

“Sement - Sammensetning, krav og samsvarskriterier for spesielle sementtyper med ekstra lav hydratiseringsvarme”

- **Restriksjoner på kommersialisering og bruk av sement for innholdet av seksverdig krom**

Reguleringen (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner for bruk av kjemiske stoffer (REACH), i Vedlegg XVII, punkt 47, som endret av **Regulering nr. 552/2009**, som forbyr kommersialisering og bruk av sement og sementpreparater hvis de etter blanding med vann inneholder over 0,0002 % (2 ppm) vannløselig seksverdig krom av den totale tørrvekten av selve sementen. Overholdelse av denne grenseverdien garanteres ved å tilsette et reduksjonsmiddel til sementen, som er garantert virkningsfullt i en forhåndsbestemt tidsperiode under korrekte oppbevaringsmetoder (beskrevet i punktene 7.2 og 10.2).

I samsvar med den ovennevnte reguleringen, medfører bruken av reduksjonsmiddelet offentliggjøring av følgende informasjon:

- Pakningsdato	Oppgitt på posen eller på følgeseddelen
- Oppbevaringsbetingelser (*)	I egne lukkede beholdere, på et tørt og kjølig sted uten ventilasjon, der pakningene ikke kan skades på noen som helst måte.
- Oppbevaringstid (*)	I tråd med det som er oppgitt på følgeseddelen og på hver enkelt pose

(*) for bevaring av virkningen til reduksjonsmiddelet

Denne utløpsdatoen refererer utelukkende til virkningen av reduksjonsmiddelet i forhold til saltene av seksverdig krom, i overensstemmelse med blandingens bruksbetingelser og i tråd med generelle oppbevaringsregler og bruken av selve produktet.

- **Bestemmelser i EF-reguleringen 1907/2006/EF “REACH”**

Siden produktet er en blanding er det ikke underlagt registreringspåbudet som er forutsatt i REACH, da dette gjelder for stoffer.

DEL 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Dette sikkerhetsdatabladet er underlagt endringer for å imøtekomme anvisningene som er gitt i EU-reglene n. 453/2010 og n. 1272/2008.

Utfyllende tekst for fareindikasjoner og risikosetninger

H315: Irriterer huden

H317: Kan utløse en allergisk hudreaksjon

H318: Gir alvorlig øyeskade

H335: Kan forårsake irritasjon av luftveiene

R37: Irriterer luftveiene

R 38: Irriterer huden

R37/38: Irriterer luftveiene og huden

R41: Fare for alvorlig øyeskade

R43: Kan gi allergi ved hudkontakt

Forkortelser og akronymer

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

ACGIH: American Conference of Industrial Hygienists, amerikansk konferanse for yrkeshygienikere

EC₅₀: concentrazione di una sostanza tale da produrre il 50% dell'effetto massimale

HEPA: Filtri per aria ad alta efficienza (particolato)

LC₅₀: concentrazione di una sostanza tale da causare la morte del 50% delle caviae

LD₅₀: dose di una sostanza tale da causare la morte del 50% delle caviae

OEL: Yrkeshygienisk

STEL: Kortsiktig eksponeringsgrense

TLV-TWA: Threshold Limit Value - Time Weighted Averages, VTerskelverdi - Tidsvektet gjennomsnitt

Bibliografi og informasjonskilder

- 1) Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, side 11, 2003.
- 2) European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (European Commission, 2002). http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf.
- 3) Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006. Tilgjengelig på: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.
- 4) Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).
- 5) TNO report V8801/02, An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats, July 2010 – unaudited draft.
- 6) TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010
- 7) TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010
- 8) Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages, Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., XX, 2010
- 9) Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008
- 10) Monografia IARC, Vol. 68, 1997
- 11) Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, Juni 2008
- 12) Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010, Hilde Notø, HelgeKjuus, MaritSkogstad and Karl-Christian Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010
- 13) U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3. utg. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).
- 14) U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).
- 15) Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.
- 16) Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophiumvolutator for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyCenEcotox AS, 2007.

IARC og SCOEL-publikasjoner

Sikkerhetsdatablad

LIGHTFLEX hvit og grå

I 1997 erklærte den Internasjonale kreftunion (IARC) at krystallinsk silika pustet inn fra profesjonelle kilder kan forårsake lungekreft hos mennesker. Men de understreket at det ikke er nødvendig å inkriminere alle industrisituasjoner, eller alle typer krystallinsk silikat. (IARC Monographs on the evaluation of the carcinogenic risks of chemicals to humans, Silica, silicates dust and organic fibres, 1997, Vol. 68, IARC, Lione, Frankrike)

I juni 2003 erklærte EU-kommisjonens vitenskapelige komité for yrkeshygieniske grenseverdier (SCOEL) at: "hovedeffekten på mennesker som følge av inhalering av respirabelt krystallinsk silikatstøv er silikose. Der er tilstrekkelig informasjon til å konkludere, at den relative risiko for lungekreft økes hos personer med silikose (og tilsynelatende ikke hos medarbeidere uten silikose, eksponert for silikatstøv i den keramiske industrien). Derfor vil forebygging av utbrudd av silikose også minske kreftrisikoen. Da det ikke er mulig å identifisere en klar terskelverdi for utvikling av silikose, vil enhver eksponeringsreduksjon minske risikoen for silikose." (SCOEL SUM Doc 94-final on respirable crystalline silica, juni 2003).

Det finnes dermed bevis som støtter det faktum at den største faren for kreft er begrenset til folk som allerede lider av silikose. Å beskytte arbeiderne mot silikose gjøres ved å begrense de ervervsmessige eksponeringsverdiene som er fastsatt i det gjeldende regelverket, og ved å iverksette ekstra risikoregulerende tiltak der dette er mulig.

Sosial dialog om respirabel krystallinsk silika

Den 25. april 2006 ble det undertegnet en avtale om sosial dialog som omfatter flere sektorer – "Agreement on Workers' Health Protection Through the Good Handling and Use of Crystalline Silica and Products Containing it". Denne selvstendige avtalen, som har fått økonomisk støtte fra EU-kommisjonen, bygger på en veiledning om god praksis. Bestemmelsene i avtalen trådte i kraft den 25. oktober 2006. Avtalen er publisert i Den europeiske unions tidende (2006/C 279/02). Avtaleteksten og vedleggene, inkludert veiledningen om god praksis, er tilgjengelig på <http://www.nepsi.eu> og gir nyttig informasjon og indikasjoner for håndtering av produkter som inneholder respirabel krystallinsk silika.

Opplæringsråd

I tillegg til opplæringsprogram angående miljø, helse og sikkerhet for egne arbeidere, må bedrifter sørge for at alle arbeiderne leser, forstår og anvender bestemmelsene i dette sikkerhetsdatabladet.

Fraksrivningsklausul

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet gjenspeiler kunnskapen som for øyeblikket er tilgjengelig, og skal sørge for at produktet benyttes i tråd med de forutsatte betingelsene og i overensstemmelse med anvendelsen som er spesifisert på emballasjen og/eller i den tekniske veiledningsdokumentasjonen. All eventuell annen bruk av produktet, inkludert bruken av produktet i kombinasjon med alle andre produkter, eller i alle andre prosesser, er underlagt brukerens ansvar. Det er underforstått at brukeren er ansvarlig for å sette i verk og bestemme sikkerhetstiltak og følger alle lover som gjelder for vedkommende aktiviteter. Dette sikkerhetsdatabladet erstatter og annullerer alle foregående versjoner.
